

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 18-19 квітня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 18-19 квітня 2024 р.) 111 с.

Рецензенти:

Пальчинська Мар'яна Вікторівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету інтелектуальних технологій та зв'язку.

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 27 червня 2024 р.

1. Гетьман О. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ Оксана Гетьман, Валентина Шаповал,; Мін-во освіти і науки України, Дніпропетровський ун-т економіки і права. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 487 с.
2. Дратвер Б. Основи підприємницької діяльності: Навчальний посібник. Кіровоград : Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В.Винниченка. 2003. 186 с.
3. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Київ : Ельга-Н: КНТ, 2007. 777 с.
4. Петінова О.Б. Економічна людина: досвід соціально-філософської експлікації: Монографія. Одеса: Друкарський дім, 2016. 336 с.

Муся Анастасія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 1-го року навчання, спеціальність 013 «Початкова освіта. Практична психологія»,

Оксана Петінова, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса

ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОЇ ЛЮДИНИ ТА ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасній філософській думці активно обговорюється феномен "цифрової людини" як нової форми людського буття, що виникла внаслідок проникнення цифрових технологій у всі сфери життєдіяльності. Цифрова людина – це особистість, чия ідентичність та спосіб існування тісно пов'язані з віртуальною реальністю, яка створюється за допомогою комп'ютерів, смартфонів, інтернету та інших досягнень науково-технічного прогресу [1].

Цифрова людина перебуває в постійній взаємодії з цифровим світом, частково або повністю замінюючи фізичну реальність на віртуальну. Її спілкування, робота, навчання, дозвілля відбуваються онлайн за посередництва гаджетів та мереж. Цифрова ідентичність стає невід'ємною частиною людської самості, доповнюючи або підміняючи біологічну та соціальну ідентичності. Формування цифрової ідентичності є складним процесом конструювання власного "Я" у цифровому середовищі, де людина може обирати свій імідж, спосіб самопрезентації, коло спілкування. З одного боку, це створює нові можливості для самовираження та самореалізації, з іншого - несе ризики втрати зв'язку з реальністю та підміни справжньої особистості симулякром [2].

Поняття "цифрового суспільства" тісно пов'язане з феноменом цифрової людини. Цифрове суспільство базується на масовому використанні цифрових технологій, доступі до інформації та знань, функціонуванні великих баз даних, поширенні соціальних мереж тощо. Такий перехід до цифрових форматів у всіх

сферах людського життя суттєво трансформує характер суспільних відносин, економічних, культурних та політичних процесів [3, с. 304].

Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на людську ідентичність є значним та багатовекторним. З одного боку, вони уможливають розширення комунікативних можливостей, доступ до нових знань та вражень. З іншого - створюють загрози ізоляції, фрагментації та віртуалізації особистості. Зміни торкаються як індивідуального, так і колективного самоусвідомлення. Виникають нові форми спільнот та субкультур, що об'єднуються за інтересами в цифровому просторі. Людська ідентичність стає мінливою, фрагментарною, множинною. Таким чином, аналіз феномену цифрової людини та суспільства вимагає ретельного філософського осмислення трансформацій, що відбуваються під впливом діджиталізації в розумінні самої людської сутності, форм існування, ідентичності, системи цінностей та життєвого світу [4, с. 102].

Цифрове середовище створило нові канали спілкування - соціальні мережі, месенджери, відеозв'язок тощо. Спілкування в режимі онлайн стало невід'ємною частиною повсякденного життя величезної кількості людей. З одного боку, це уможливило подолання просторових та часових бар'єрів, сприяло встановленню зв'язків між людьми з різних куточків світу. Проте з іншого – призвело до девальвації безпосереднього живого спілкування, занурило людей у світ симулякрів та гіперреальності. Виникли нові форми маніпулювання свідомістю, поширилися практики цькування та кібербулінгу [5, с. 140].

Цифрові технології трансформували також культурну сферу людської життєдіяльності. Змінились способи створення, поширення та споживання мистецьких творів. З'явилися нові форми цифрового мистецтва - анімація, комп'ютерна графіка, діджитал-арт тощо. Культурні артефакти все частіше існують у віртуальному вигляді. Здійснюється масова цифровізація книг, музики, фільмів, творів живопису. Водночас виникають ризики втрати автентичності культурних явищ, підміни реальності симуляцією. Цифровий контент часто піддається маніпуляціям, спотворенням. Втрачається зв'язок з матеріальними носіями та культурними традиціями. Культура стає все більш фрагментованою, персоналізованою під індивідуальні смаки та запити.

Список використаних джерел

1. Лях В. В. Філософія цифрової людини і "суспільства знань". Гуманітарний корпус. 2022. Вип. 39. С. 8–27.
2. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Людина у цифровому світі: виклики та освітні перспективи. Вища освіта України. 2023. № 1. С. 5–17.
3. Дзьобань О. П., Жданенко С. Б. Цифрова людина: концепція, моделі, перспективи. Київ: ФОП Ісіченко І. С., 2021. 404 с.
4. Оксентюк Н. В. Цифрове суспільство як середовище існування Homo Virtualis. Гілея: науковий вісник. 2019. Вип. 143 (№ 4). С. 178-182.
5. Наконечна О. П. Трансформації культури в епоху цифрових технологій. Київ: ДУТ, 2021. 240 с.

ГЕНОЦИД: МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
<i>Krokhmal Oleksandr</i>	67
NATIONAL MENTALITY: ONTOLOGICAL APPROACH	
<i>Куцак Елеонора, Петінова Оксана Борисівна</i>	69
ПІФАГОРІЙСЬКА МОДЕЛЬ СВІТУ	
<i>Лазько Антон Вікторович</i>	75
ЛЮДИНА В ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ	
<i>Муся Анастасія, Петінова Оксана Борисівна</i>	77
ФІЛОСОФІЯ ЦИФРОВОЇ ЛЮДИНИ ТА ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА	
<i>Начев Андрій Петрович</i>	79
ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ГЕНЕЗИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	
<i>Окорокова Віра Вікторівна</i>	81
THE MAIN RISKS OF CYBERSOCIALIZATION OF MODERN THE YOUTH	
<i>Паїл Руслан Олексійович, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	84
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І РОЛЬ МАТЕРІАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	
<i>Reutskyi Vasyl</i>	85
THE INFLUENCE OF THE FIRST FOUR PRESIDENTS OF UKRAINE ON THE AXIOSPHERE OF UKRAINIAN CULTURE	
<i>Семко Яна Сергіївна</i>	87
КОМУНІКАТИВНИЙ ПРОСТІР СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ	
<i>Солдатенко Олександр Ігорович</i>	89
ІНКЛЮЗІЯ В РАДІО ЯК ЧИННИК РІЗНОМАНІТНОСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ	
<i>Танасюк Дар'я, Петінова Оксана Борисівна</i>	94
ФІЛОСОФІЯ І НАЦІОНАЛЬНІСТЬ (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ ПРАЦЬ М. МАКСИМОВИЧА, В. ЛИПИНСЬКОГО, М. ХВИЛЬОВОГО, Д. ЧИЖЕВСЬКОГО, М. ШЛЕМКЕВИЧА)	
<i>Чайка Анна Сергіївна, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	99
РОЗУМІННЯ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНИ	
<i>Шешеня Катерина, Петінова Оксана Борисівна</i>	103
ЩО ТАКЕ ПОСТУП? СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКА ТЕМАТИКА В ІВАНА ФРАНКА (НА ПРИКЛАДІ ВИБРАНИХ ТВОРІВ)	
<i>Усатюк Ігор Миколайович</i>	107
ЕВОЛЮЦІЯ РОЛІ ЛЮДИНИ В СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ	